

Euro liidab Eesti tihedamalt Euroopaga

Andres Lipstok

Eesti Pank

10. märts 2006

Sisukord

- ◆ Euro on kasulik Eesti majandusele
- ◆ Eesti väljavaated peatseks euroga liitumiseks
- ◆ Eurole ülemineku põhimõtted

Euro on kasulik Eesti majandusele

Euroga suureneb majanduslik kindlus

- ◆ Suurem valuutapiirkond tähendab suuremat majanduslikku julgeolekut ja rahvusvahelist usaldusväärsust
 - Eesti võrdlemine Suurbritanniaga ei ole kohane
- ◆ Euroala liikmena jätkab Eesti senist fikseeritud vahetuskursi poliitikat

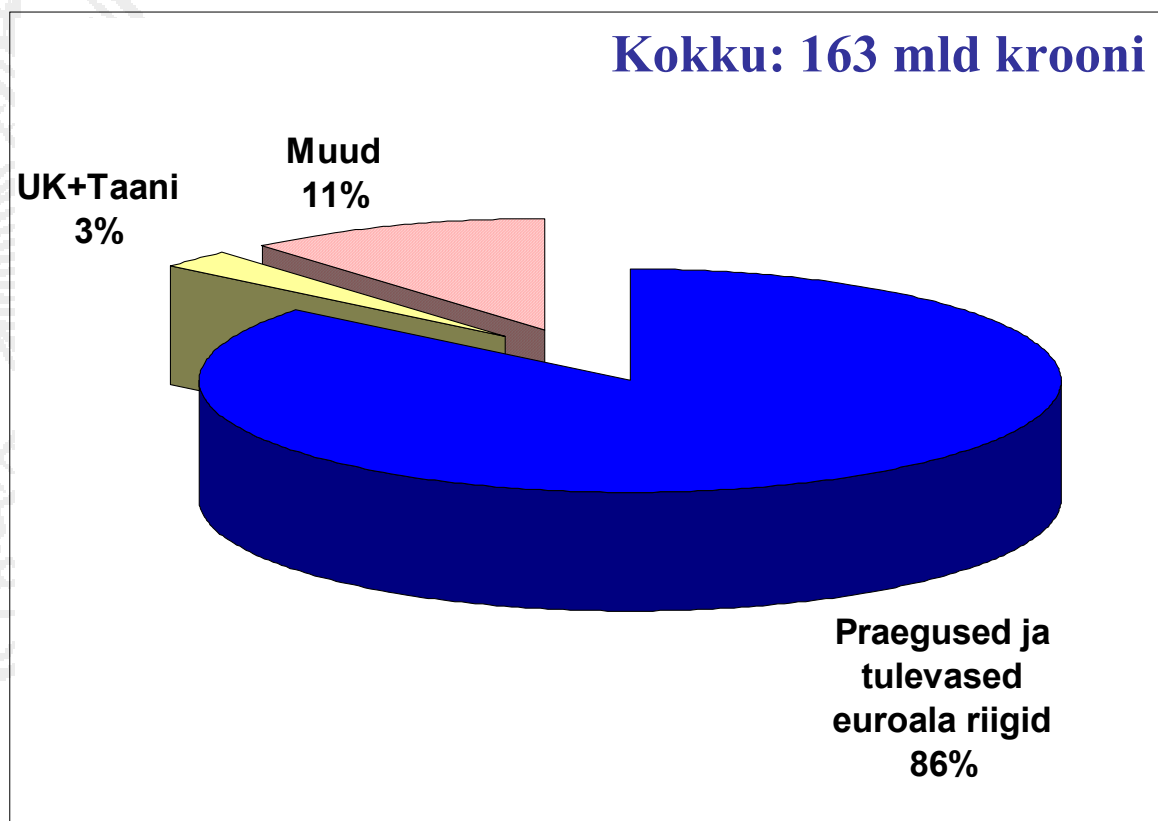
Euroala liikmena väiksemad riskid

- Risk järsuks intressitõusuks igal juhul väiksem
 - Euroalal ühine intressipoliitika, milles Eesti osaleb
- Vahetuskursirisk igal juhul väiksem
 - Kaob ka teoreetiline võimalus krooni devalveerimiseks
- Hindade võrreldavus välisturuga igal juhul parem
 - Suurem läbipaistvus nii ettevõtjatele kui tarbijatele
- Tehingukulud igal juhul väiksemad
 - Konverteerimiskulude aastane kokkuhoid *ca* 350 miljonit krooni (0,2% SKP-st)

Sisuliselt on Eesti euroalale väga lähedal

- ◆ Fikseeritud kursi poliitika, krooni seotus euroga
- ◆ Euro käibelevõtt suurendab Eesti lõimumist Euroopa ühisturuga
 - Euroopa Liidu liikmesriikide osatähtsus Eesti ekspordis on üle 80%, s.h. 2/3 väliskaubanduse tehingutest eurodes

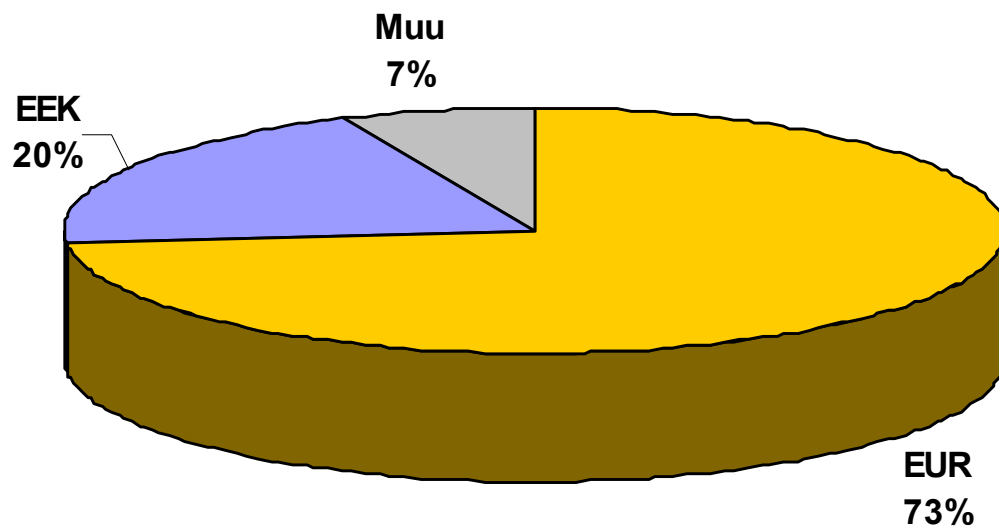
ELi investeeritu moodustab 90% otseinvesteeringutest

(30.september 2005)

Euro osakaal laenutegevuses on samuti suur

Pankade poolt väljastatud laenud valuutade lõikes (31.01.2006)

Eesti väljavaated peatseks euroga
liitumiseks

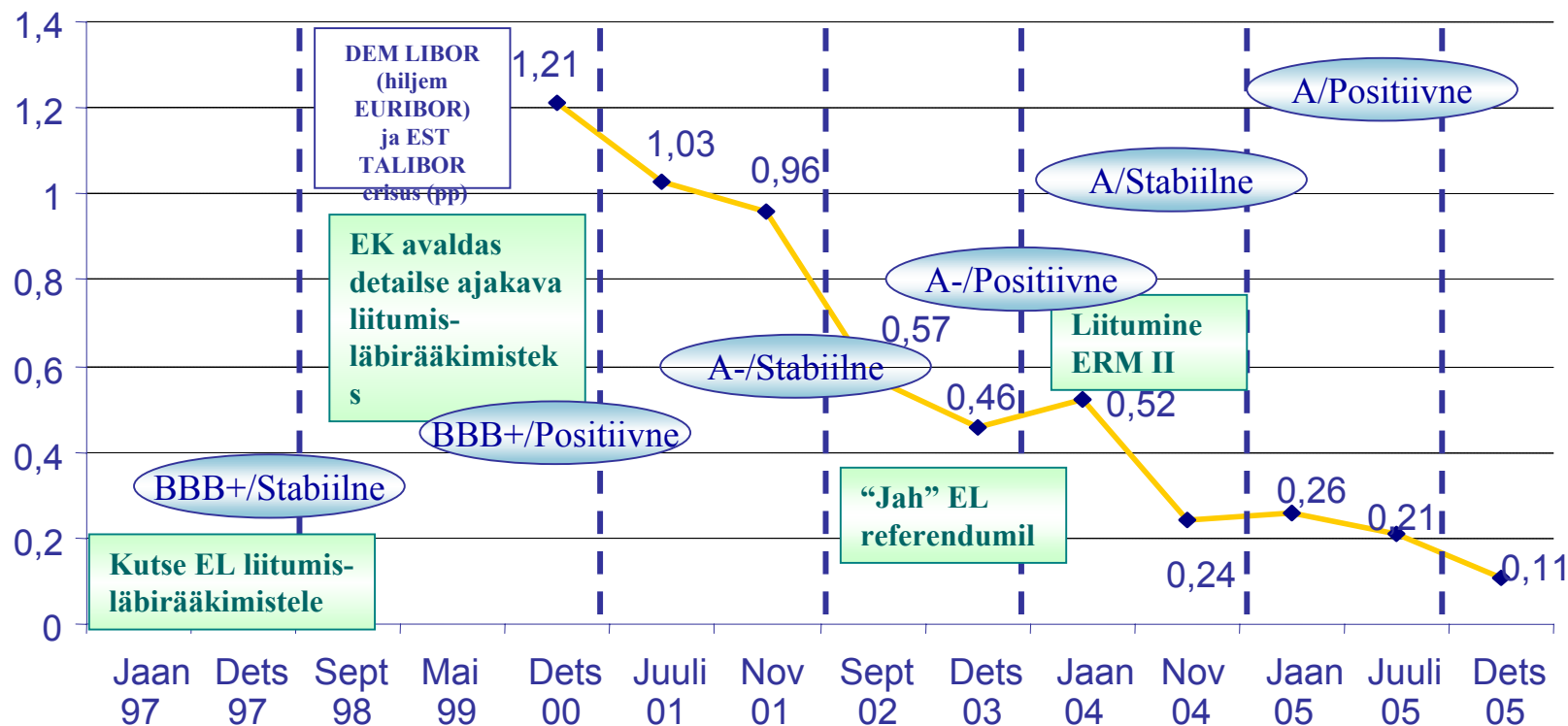
Eesti tee eurole

- ◆ 28. juuni 2004 – liitumine ERM2-ga (euro ooteruum)
 - Praeguseks ERM2-s veel: Leedu, Sloveenia, Küpros, Läti, Malta, Slovakkia
- ◆ Märts 2006 – Eesti täidab kõiki nõudeid, v.a. inflatsioon
- ◆ Sügis 2006 – Eesti eurokõlbulikkuse hindamine
- ◆ 1. jaanuar 2007 – valitsuse ja Eesti Pank tähtaeg euroga liitumiseks

Miks tahab Eesti olla esimeste liitujate hulgas?

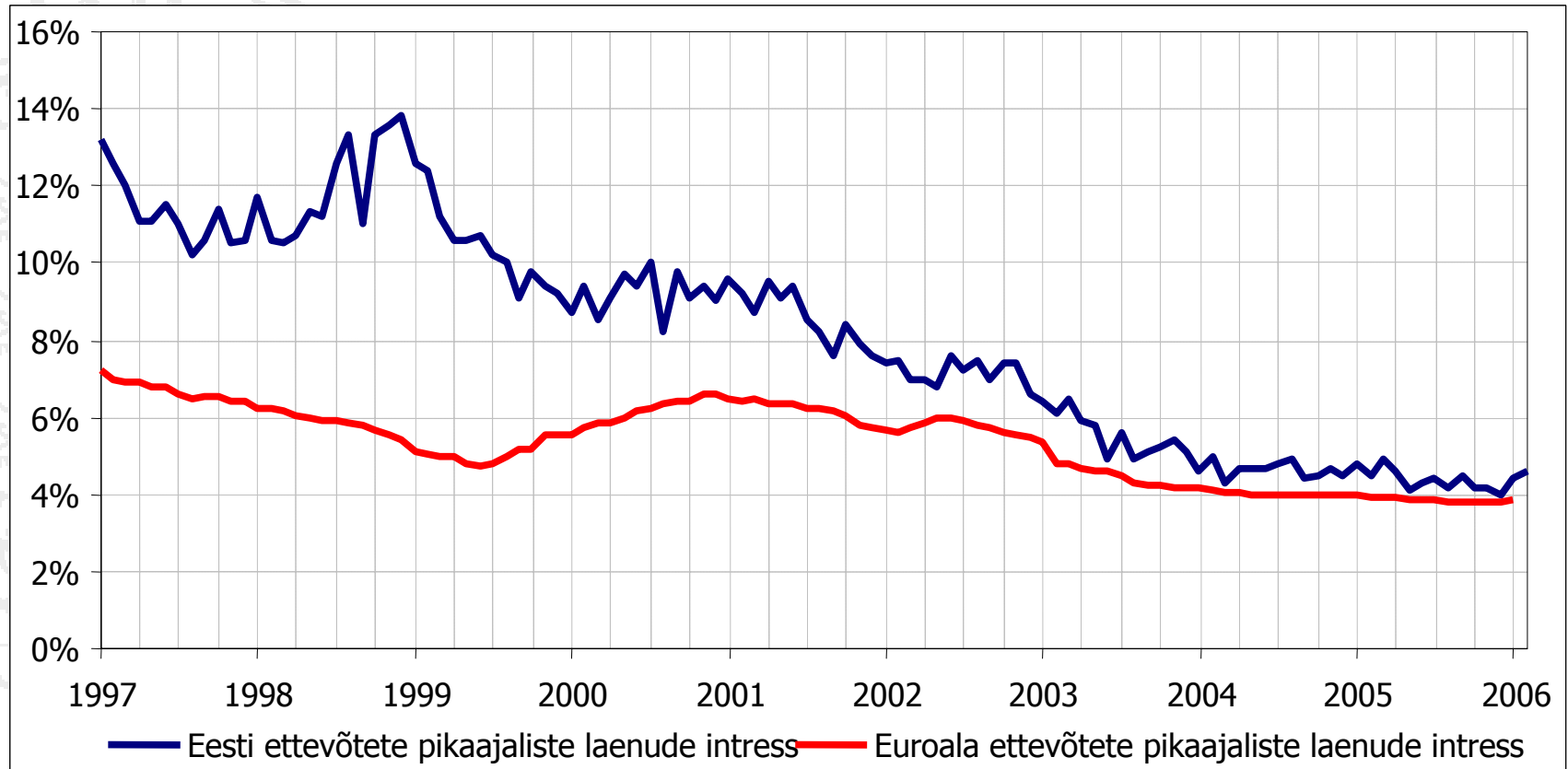
- ◆ Eesti senine vahetuskursi- ja intressipoliitika
- ◆ Korras eelarvepoliitika
- ◆ Välisturud ning reitinguagentuurid arvestavad euro kiire kasutuselevõtmisega Eestis
 - “Kiire” tähendab 2007-2008

Eesti eurole lähenemine tõstab krediidiireitinguid*

* - Reitinguagentuuri Standard&Poor's poolt Eestile antud pikaajaline välisvaluutakohustuste reiting ja reitingu väljavaade

Ettevõtete laenuintress peegeldab usalduse tõusu

(DEM/EUR laenud 1997-2005)

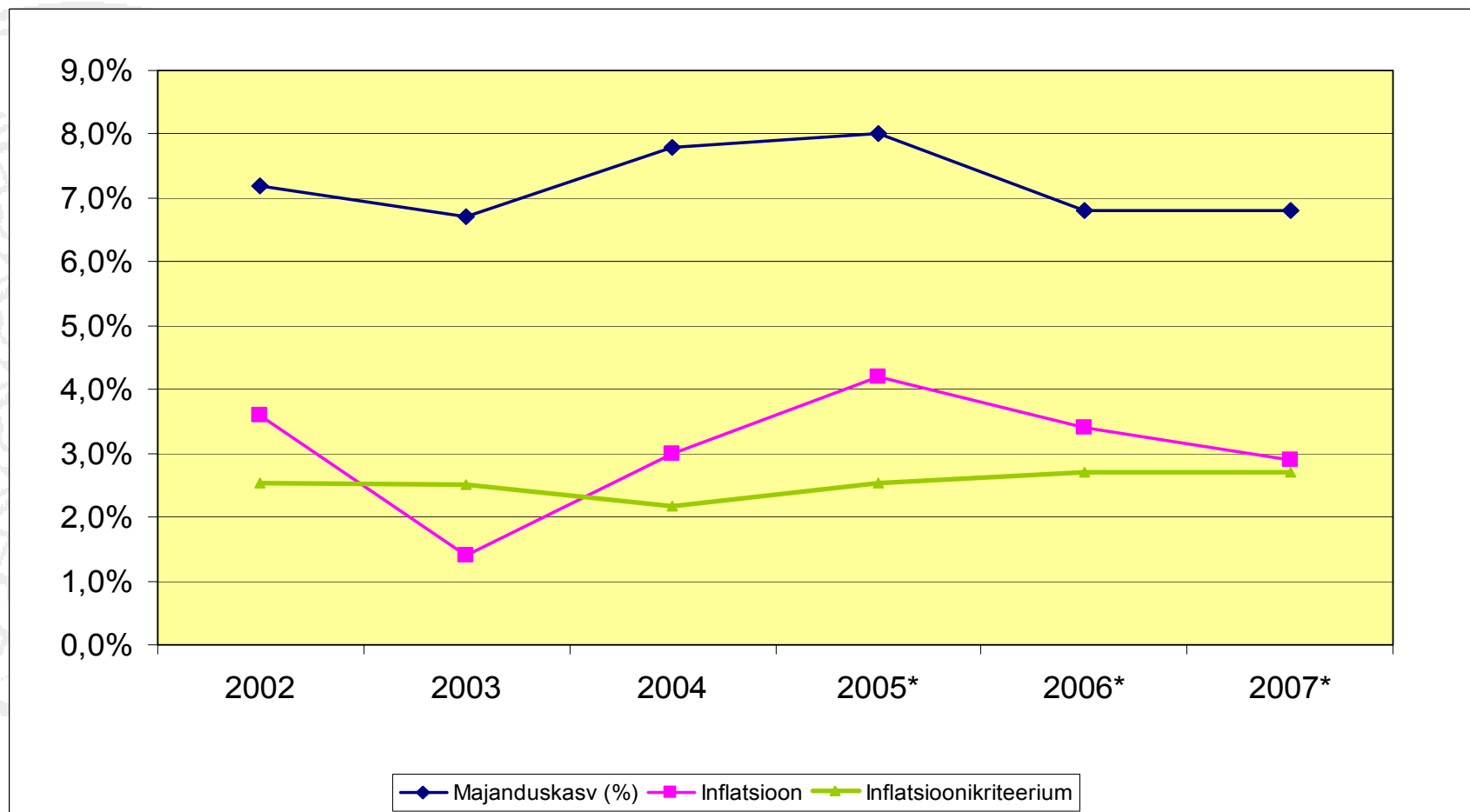
Majandusprognos

	2003	2004	2005*	2006*	2007*
Majanduskasv (mld. krooni)	127,33	141,49	160,15	176,46	195,08
Majanduse reaalkasv (%)	6,7%	7,8%	8,0%	6,8%	6,8%
Inflatsioon	1,4%	3,0%	4,2%	3,4%	2,9%
Jooksevkonto (% SKPst)	-12,0%	-12,5%	-9,4%	-8,5%	-7,8%
Ekspordi reaalkasv (%)	5,8%	16,0%	16,0%	13,6%	12,1%
Impordi reaalkasv (%)	10,6%	14,6%	11,3%	12,8%	10,9%
Tööpuudus (%)	10,0%	9,7%	9,0%	8,7%	8,2%
Lisandväärtuse kasv / töötaja (%)	5,1%	7,6%	6,5%	5,7%	6,4%
Välisvõlg (%SKPst)	68,7%	81,2%	90,3%	97,0%	99,6%

*Eesti Panga prognoos, november 2005

- 2005. aasta kasv oli esialgsetel andmetel 9,5 %
- Inflatsioon 4,1%

Eesti kiire kasv ei tähenda alati kõrget inflatsiooni

Mis on mõjutanud Eesti tarbijahindu?

- ◆ Maailmaturu kõrged kütusehinnad
 - Eesti tarbija ostukorvis on kütuse osakaal suurem kui ELis keskmiselt
- ◆ Elektrihinna tõus 2005. aastal
- ◆ Tänavune veevarustuse, kanalisatsiooni ning soojusenergia hinnatõus
- ◆ Ärme unustame ka Balassa-Samuelsoni efekti!

Maastrichti kriteeriumid: Eesti olukord 2006

- ◆ Valuutakomiteega jätkamine eeldab tasakaalustatud eelarvepoliitikat
 - Seniste põhimõtete jätkumisel ei kujune eelarvekriteerium probleemiks
- ◆ Riigivõla ja intressi kriteerium pole probleem
- ◆ Inflatsioonikriteeriumi täitmine on kõige keerukam
- ◆ Vahetuskursi kriteerium ja keskpanga sõltumatuse kriteerium eeldatavasti täidetud

Kõiki nõudeid täidab Sloveenia

	Inflatsioon	Vahetus- kursi kõikumine	Pikaajaline intressimäär (%)	Eelarve tasakaal (% SKPst)	Valitsuse võlgnevus (% SKPst)
Kriteerium	2,5	±15%	5,4	-3,0	60
Eesti	4,1	0,00	4,0	1,7	4,6
Läti	6,9	0,94	3,9	-1,5	15
Leedu	2,7	0,00	3,7	-2,0	21
Sloveenia	2,5	-0,01	3,8	-1,7	29

(Ülevaade Maastrichti kriteeriumide täitmisest 2005. aasta lõpu seisuga)

Eurole ülemineku põhimõtted

Eurole ülemineku põhimõtted

- ◆ Euro kasutuselevõtt sula- ja kontorahana, majandusarvestuses ja lepingutes toimub üheaegselt
 - Sularaha paralleelkäive: kaks nädalat pärast €-päeva
- ◆ Pangad vahetavad kroone eurodeks keskkursiga ja teenustasuta kuu enne ja 6 kuud peale €-päeva, piiratud kontorivõrguga kuni aasta peale €-päeva
 - Eesti Pank vahetab kroone eurodeks teenustasuta ilma ajaliste piiranguteta
- ◆ Hindade kahes vääringus avaldamine enne ja pärast €-päeva
 - Valitsus ümardab maksude ja toetuste kroonisummad eurodesse maksumaksjale soodsamas suunas

Oluline jätkata tehnilisi ettevalmistusi

- ◆ Eesti era- ja avalik sektor peab olema valmis euro kasutuselevõtuks 1. jaanuaril 2007
- ◆ Euro kasutuselevõtt mõjutab näiteks kõiki IT-süsteeme, mis tegelevad rahaühikutega

euro.eesti.ee

